

ŠTA JE ĐAČKI PARLAMENT?

- *Đački parlament je zakonom zagarantovana formalna institucija, koja učenicima omogućava demokratski način udruživanja radi zastupanja interesa svih učenika u školi, kao i učešće učenika u donošenju odluka koje se njih neposredno tiču.*

Zbog čega je značajno postojanje đačkih parlamenata?

- *Zbog toga što garantuje osnovne slobode učenika, kroz ostvarivanje prava na slobodu govora, izražavanja, slobodu udruživanja, slobodu izražavanja sopstvenog mišljenja...*
- *Đački parlament omogućava lični razvoj učenika.*
- *Pruža mogućnost kolektivnog odlučivanja kroz đačke parlamente i doprinosi poboljšanju atmosfere i života u školi.*
- *Đački parlament doprinosi razvoju kolektivnog odnosa i izgradnju partnerstva sa nastavnicima, stručnim saradnicima, direktorima i organima škole.*
- *Đački parlament je mesto koje omogućava saradnju, uvažavanje različitih argumentacija i stavova.*
- *Đački parlament podrazumeva usvajanje demokratskog znanja i vrednosti, kroz prihvatanje različitosti.*
- *Đački parlament omogućava razvoj demokratske kulture.*
- *Đački parlament omogućava bolju komunikaciju i podstiče donošenje zajedničkih odluka prihvatljivih za sve strane.*

Zašto je bitno da učenici budu uključeni u proces odlučivanja kroz Đačke parlamente :

- *Zato što učenici najbolje razumeju svoje potrebe.*
- *Zato što najbolje prepoznaju svoje probleme i probleme svojih vršnjaka te u tom smislu mogu da omoguće školi da im što bolje izađe u susret.*
- *Zato što Đački parlament pruža mogućnost učešća svih učenika bez obzira na rasnu, versku, nacionalnu, imovinsku ili polnu pripadnost.*

- Zato što se kroz Đački parlament lakše čuje glas svih grupa i podgrupa u školi bilo da su u pitanju izbeglice, interno raseljena lica, manjinske grupe ili lica sa smetnjama u razvoju.
- Zato što mladi treba da učestvuju u procesu odlučivanja, jer na taj način jačaju svoje samopouzdanje i postaju odgovorne ličnosti.
- Zato što će se školske odluke bolje i spremnije realizovati.
- Zato što se razvija demokratsko društvo i pravednije uređuje školski život.
- Zato što se tako poboljšava odnos i saradnja između učenika i nastavnika, vaspitača ili stručnih saradnika.
- Zato što to utiče na njihovu bolju informisanost.
- Zato što na taj način oni mogu da podstaknu aktivnije učešće roditelja u školskom životu.
- Zato što sa svojim idejama mogu da pokrenu i realizuju projekte u saradnji sa organima škole.
- Zato što mogu da pokrenu pitanja značajna za učenike u lokalnoj zajednici.

Dobrobiti od osnivanja đačkih parlamenata

- ***ZA UČENIKE***
- ***ZA ŠKOLU I NASTAVNIKE***
- ***ZA RODITELJE***
- ***ZA LOKALNU ZAJEDNICU***
- *ostvarivanje prava garantovanih međunarodnim i nacionalnim dokumentima*
- *prihvatanje prava i odgovornosti*
- *uvažavanje ličnosti učenika*
- *svestran razvoj učenika*
- *iskustvo timskog rada*
- *učenje o različitosti i nediskriminatorskom ponašanju*
- *jasna i blagovremena informisanost svih učenika*
- *mogućnost uticanja na odluke bitne za učenike*
- *kvalitet saradnje između učenika i nastavnika*
- *veće zadovoljstvo radom i životom u školi*
- *bolja saradnja i komunikacija sa učenicima*
- *upoznavanje sa željama i potrebama učenika*
- *smanjivanje odgovornosti i podela obaveza*
- *zadovoljstvo donošenim odlukama, bez prisile*
- *smanjivanje vremena koje se troši na uvođenje reda i discipline u svakodnevnom radu*
- *lakša adaptacija na promene*
- *veće zadovoljstvo radom i životom u školi*

- *odgovorna deca koja su svesna svojih mogućnosti i spremnija na bolju komunikaciju*
- *lakše identifikovanje potreba svih strana*
- *bolja saradnja i zadovoljstvo školskim procesom*
- *manji broj konfliktnih situacija koje nastaju usled nezadovoljstva školskim životom između roditelja i dece*
- *primena naučenih veština (prihvatanje različitih mišljenja, tolerantnost, mogućnost argumentovanog diskutovanja...) u porodičnom životu kroz obostrano učenje i kontakt*
- *aktivno uključivanje u školski proces*
- *lakše upoznavanje sa potrebama učenika i adekvatno prilagođavanje lokalnih akcija*
- *lakša i bolja informisanost o životu u školi*
- *bolja raspodela namenskih sredstava*
- *mogućnost dvosmerne komunikacije radi realizacije zajedničkih ciljeva*
- *kvalitet rada škola se poboljšava čime se poboljšava kvalitet života u lokalnoj zajednici*

Šta je natačno, a priča se...

- *Đački parlament omogućava više prava za učenike, a manje za nastavnike!*
NE. Formiranje đačkih parlamenata ne predstavlja gubitak autoriteta kod nastavnika, već predstavlja mogućnost za ostvarivanje osnovnih ljudskih prava i utiče na bolju međusobnu saradnju između nastavnika i učenika.
- *Učenicima je dato pravo da organizuju parlament, a oni nisu spremni da prihvate sopstvenu odgovornost.*
NE. Prava se nikome ne daju, ona svakome pripadaju od momenta rođenja. Učenicima je na osnovu nacionalnih i međunarodnih dokumenata omogućeno da se udružuju radi učešća u donošenju odluka. Zalažeći se za ostvarivanje sopstvenih prava učenici u sebi razvijaju osećanje odgovornosti i poštovanje prava drugih.
- *Učenici nisu dovoljno kompetentni da učestvuju u donošenju odluka koje se tiču života u školi!*
NE. Učenici su dovoljno zreli da sami prepoznaju svoje osnovne potrebe, a s tim i odluke koje su važne za njih, što ih čini uspešnijima prilikom donošenja odluka. Zainteresovanost svih strana za donošenje bitnih odluka u školi je podjednako važna kako za učenike tako i za nastavnike.
- *Parlament omogućava učenicima slobodu da rade ono što žele!*
NE. Cilj formiranja učeničkih parlamenata ne znači potpunu slobodu činjenja za učenike. Učenicima se kroz učeničke parlemente pruža mogućnost da se udružuju i učestvuju u donošenju odluka, a samim tim uče da njihova prava

imaju ograničenja i da prilikom ostvarivanja sopstvenih prava ne smeju da ugrožavaju prava drugih.

- *Mogućnost organizovanja đačkih parlamenata predstavlja dodatnu obavezu kako za nastavnike, tako i za učenike!*

NE. *Đački parlamenti smanjuju obaveze, jer utiču na vreme koje se troši na sučeljavanje različitih stavova i rešavanje konfliktnih situacija. A utiče i na kanalisanje slobodnog vremena kroz aktivnosti koje doprinose zadovoljstvu rada i života u školi.*

- *Đački parlament je mesto gde se rešavaju svi problemi!*

NE. *Na sastancima đačkih parlamenata treba izneti različita mišljenja i istaći probleme učenika. Međutim, neki problemi prevazilaze okvire delovanja parlamenta i u takvim situacijama neophodno je обратити se nastavniku, direktoru, stručnom saradniku ili nekom drugom nadležnom organu.*

- *Predstavnike đačkih parlamenata čine samo učenici sa odličnim uspehom!*

NE. *Da bi đački parlament funkcionisao nije neophodno da njegovi predstavnici budu samo najbolji učenici u školi. To što neko ima odličan uspeh ne mora da znači da će da bude i uspešan parlamentarac. Da bi bili uspešni, predstavnici parlamenta, učenici treba da budu otvoreni, komunikativni, informisani, sigurni u sebe, spremni da prihvate različitosti, da imaju mogućnost samokontrole, objektivnosti i realnosti.*

- *Đački parlament zahteva dodatna materijalna / finansijska sredstva od strane škole.*

NE. *Jedna od aktivnosti đačkih parlamenata je i mogućnost podnošenja i realizacije različitih projekata, kroz koje mogu da ostvare željene aktivnosti. Za organizaciju učeničkih parlamenata potrebna je samo dobra volja i saradnja svih u školi.*

- *Predstavnici đačkog parlamenta samoinicijativno donose odluke, koje su samo u njihovom interesu.*

NE. *Izabrani predstavnici predstavljaju i zastupaju sve učenike škole. Poverenje koje im je ukazano na izborima pravdaju donošenjem odluka koje su u interesu svih učenika, bez diskriminacije. Učešće u donošenju odluka ne poistovećuje se sa apsolutnom samostalnošću u donošenju odluka.*

- *Proces kolektivnog odlučivanja podrazumeva da mišljenje svakog učenika mora uticati na donošenje konačne odluke.*

NE. *Izražavajući sopstveno mišljenje treba imati u vidu da to pravo imaju i drugi. Svaki učenik koji očekuje da njegovo mišljenje bude saslušano i uvaženo, mora to činiti i u odnosu na druge. Učešće u procesu odlučivanja ne znači, da mišljenje mora nužno uticati na donošenje konačne odluke. Proces zajedničkog odlučivanja podrazumeva razmenu i saradnju kroz aktivno slušanje, uvažavanje i poštovanje, a ne odnos pobjednika i gubitnika.*